

RETNINGSLINJER FOR VURDERING AV UTGIVELSER

(Vedtatt av årsmøtet i Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, sist revidert 2. april 2017)

NFFs vedtekter § 2-1 lyder:

Norsk forfatter eller oversetter med opphavsrett til åndsverk av faglitterær karakter tilsvarende minimum én bok inneholdende minst 200 000 tegn med mellomrom eller minst 100 trykte sider eget bidrag, har rett til å bli medlem av foreningen. Verket må være utgitt eller på annen måte gjort tilgjengelig for allmennheten. Reglene gjelder også for utenlandsk forfatter eller oversetter når vedkommende bor og har sitt faglitterære virke i Norge. Årsmøtet vedtar utfyllende regler (*Retningslinjer for vurdering av utgivelser*).

Retningslinjene spesifiserer og utdyper kriteriene i foreningens vedtekter. Godkjente utgivelser kan danne grunnlag for medlemskap, søknad om stipend og være kvittering for prosjektstipend.

1. Opphavsrett til litterære verk

Med opphavsrett menes den rett en forfatter eller oversetter får til sitt åndsverk etter åndsverkloven. Bare arbeider som loven gir beskyttelse som åndsverk, kan godkjennes. Dette medfører blant annet at NFF ikke godkjenner arbeider som åndsverkloven bare gir vern som katalog eller database. Det samme gjelder tekster som gjelder offentlig myndighetsutøvelse. Disse er særskilt unntatt opphavsrettslig vern etter loven.

Verk som er «ført i pennen» av en forfatter på vegne av en annen person, er forfatterens verk med mindre den andre personen har ytt bidrag som gjør at det må anses som et fellesverk, eller det foreligger særskilt avtale om fordeling eller overdragelse av opphavsrett mellom forfatteren og den andre personen.

2. Dokumentasjon

Forfatteren eller oversetteren må selv dokumentere opplysninger om publikasjonene som registreres, herunder hvordan verkene er gjort tilgjengelig for allmennheten, og at dette har skjedd på måter som kan generere kollektive vederlagsmidler (kopivederlag, bibliotekvederlag eller annet) til Det faglitterære fond. Opplysningene skal registreres i NFFs skjema for utgivelser.

3. Tilgjengeliggjøring for allmennheten

Det må være tatt aktive skritt for å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten over tid. I dette ligger det blant annet:

- Verket må pliktavleveres til Nasjonalbiblioteket hvis dette følger av *Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument* av 9. juni 1989 nr. 32 m/tilhørende forskrifter. For verk som er publisert i utlandet, gjelder tilsvarende.
- Verket må normalt være registrert i nasjonale bokdatabaser.
- Verket må normalt utgis av en institusjon som har publisering overfor allmennheten som et vesentlig formål ved sin virksomhet.
- Et rimelig antall eksemplarer av verket må bringes i handelen eller på annen måte spres blant allmennheten.

4. Utgivelser som ikke godkjennes

Følgende utgivelser kvalifiserer ikke til medlemskap, stipend eller som kvittering for prosjektstipend:

- tekster som åndsverkloven ikke gir vern som åndsverk
- tekster som publiseres på måter som ikke kan generere kollektive vederlagsmidler til Det faglitterære fond
- eksamensrelaterte arbeider (på alle nivåer, også doktorgradsavhandlinger)
- rapporter, utredninger, papers, proceedings, notater og lignende
- bruksanvisninger, manualer og brosjyrer
- internt kursmaterieill
- forelesningshefter
- teksting av audiovisuelle produksjoner
- datamaskinprogrammer

5. Redaksjonell kvalitetskontroll

Alle publikasjoner må ha vært gjennom en uavhengig redaksjonell kvalitetskontroll for å kunne godkjennes som grunnlag for medlemskap, stipend eller som kvittering for prosjektstipend. Kvalitetskontrollen må finne sted før publisering, og skal kunne dokumenteres.

Redaksjonell kvalitetskontroll betyr her at minst to uavhengige konsulenter – én språklig og én faglig – har gjennomgått manuset før publisering. Forfatteren må kunne fremskaffe skriftlige redegjørelser fra konsulentene hvor det fremgår hva de konkret gjorde med manuset før publisering. Oversettere kan dog kreve en reell, uavhengig kvalitetsbedømmelse fra ankenemnda av verk som, pga. forhold oversetteren ikke har kontroll over, ikke har gjennomgått slik kvalitetskontroll.

NFF etterspør dokumentasjon ved behov. Ved publisering på eget forlag / egenbokforlag må dokumentasjonen alltid fremlegges.

6. Omfangsberegning

Forfatteren eller oversetteren må kunne dokumentere opphavsrett til åndsverk av faglitterær karakter tilsvarende minst 200 000 tegn med mellomrom eller minst 100 trykte sider eget bidrag. Artikler eller mindre verk må hver for seg være på minst 10 000 tegn med mellomrom eller minst fem trykte sider eget bidrag.

Illustrasjoner (tabeller, grafer, tegninger m.m.) regnes med dersom de er en integrert del av teksten og forfatteren har egne opphavsrettigheter til dem.

Revisjon av tidligere publisert tekst beregnes normalt til 30 % av den reviderte teksten. Revisjonsgrad over 30 % må dokumenteres.

For fellesverk skrevet/oversatt av to eller flere personer, hvor den enkeltes bidrag ikke er skilt ut under eget navn, skal omfanget deles likt mellom dem, med mindre det dokumenteres at en annen fordelingsnøkkel er avtalt.

7. Utenlandsk forfatter eller oversetter

Bare utgivelser som publiseres mens forfatteren eller oversetteren har bopel og utøver sin forfatter- eller oversettervirksomhet i Norge telles med. Med «bopel» menes det sted der forfatteren eller oversetteren faktisk har slått seg ned i den hensikt å bli boende varig.

Unntak fra kravet til å ha bopel i Norge kan gjøres for forfattere når den originale språkversjonen av verket publiseres første gang av norsk utgiver, og for oversettere av utenlandske verk til norsk når det oversatte verket publiseres første gang av norsk utgiver.

8. Unntak fra reglene i særskilte tilfeller

NFF kan, når særskilte grunner tilsier det, fravike enkelte av disse punktene.

9. Klageadgang

Administrasjonens vedtak kan ankes til NFFs anke- og vurderingsnemnd. Administrasjonen kan også foreslå for søkeren at en sak fremlegges for nemnda uten forutgående vedtak. Nemndas vedtak er endelige, jf. *Retningslinjer for behandling av saker i Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforenings anke- og vurderingsnemnd*.